

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

State Examinations Commission

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2010

MODERN GREEK

HIGHER LEVEL

Monday, 14 June

Afternoon, 1.30 p.m. — 4.30 p.m.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Μέγιστη δυνατή βαθμολογία 100 Βαθμοί

Να απαντήσετε και στις 3 ομάδες ερωτήσεων. Οι απαντήσεις να δοθούν στα νέα Ελληνικά.

ΟΜΑΔΑ 1^η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

(30/100)

Διαβάστε το κείμενο που ακολουθεί και απαντήστε στις ερωτήσεις που σας δίνονται.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. Μπείτε σε ένα μεγάλο σούπερ μάρκετ, σε ένα τεράστιο πολυκατάστημα, διασχίστε τους εμπορικούς δρόμους μιας μεγάλης πόλης: συνηθισμένη εικόνα στις μέρες μας σε όλες τις χώρες **του αναπτυγμένου κόσμου** που δε χρειάζεται ιδιαίτερη προσπάθεια για να γίνει κατανοητή : έχετε μπει στον Κήπο των Ήδονών, στο Γήινο Παράδεισο. Όλα τα όνειρα της Χρυσής Εποχής είναι συγκεντρωμένα εδώ. Η απεραντοσύνη των χώρων, η εκπληκτική ποικιλία των προϊόντων που παρουσιάζονται, ο διάχυτος φωτισμός, τα χιλιόμετρα των διαδρόμων, η έντεχνη τοποθέτηση των προϊόντων δημιουργούν μια ζωντανή ουτοπία. Αυτοί οι σύγχρονοι χώροι του εμπορίου αποδεικνύουν τη νίκη της σύγχρονης **καταναλωτικής κοινωνίας** πάνω στο απλό, στο σπάνιο. Πως λειτουργούν όμως , που στοχεύουν ;

2. Μέσα στο συγκεντρωμένο πλούτο ενός πολυκαταστήματος, υπάρχει κάτι το υπερβολικό κι αυτό το υπερβολικό είναι ανάμεσα σε όλα τα άλλα και κουραστικό. Το βλέμμα του επισκέπτη /καταναλωτή επηρεάζεται από τα φώτα που τον περιτριγυρίζουν από παντού και τελικά δε μπορεί να απολαύσει ταυτόχρονα όλα αυτά τα θαυμαστά προϊόντα που προσφέρονται γύρω του. Προτού να επιλέξει το ένα ή το άλλο αντικείμενο, προτού μεθύσει με τους χρωματικούς συνδυασμούς ή τις φίρμες -γιατί τα πάντα εδώ είναι προσχεδιασμένα, ταξινομημένα, τοποθετημένα σύμφωνα με μια συγκεκριμένη στρατηγική , όλα τα προϊόντα να μπορούμε να τα δούμε εύκολα και σχεδόν από κάθε γωνία, μεθάει με τα προϊόντα που..... δε θα αγοράσει και που θα τα χαϊδεύει .... μονάχα με τα μάτια. Στη σημερινή εποχή το να είσαι καταναλωτής σημαίνει ότι γνωρίζεις πως στις βιτρίνες και στα μαγαζιά θα υπάρχουν ένα σωρό πράγματα που δε θα μπορέσεις να τα αποκτήσεις. Κανείς δεν θα αποκτήσει ποτέ όλα αυτά τα είδη, γιατί κάτι τέτοιο προϋποθέτει για παράδειγμα τεράστιες δαπάνες και έναν πολύ καλά οργανωμένο μηχανισμό παραγωγής και οργάνωσης. Σε αυτούς τους χώρους τους πολυτελείς , με πράγματα που τις περισσότερες φορές δεν πωλούν είδη πρώτης και καθημερινής ανάγκης, το σφάλμα μας δεν είναι πως επιθυμούμε πολλά, αλλά, καθώς έλεγε ο Φουριέ, πως επιθυμούμε πολύ λίγα. Αν, από την άλλη πλευρά ακούσουμε τον άγιο Θωμά, φτώχεια είναι να μην έχουμε κάτι που είναι περιττό , ενώ αθλιότητα είναι να μην έχουμε ούτε αυτό που είναι αναγκαίο, τότε στην κοινωνία της κατανάλωσης είμαστε όλοι μας φτωχοί: αναγκαστικά μάς λείπουν πολλά περιττά, μια και αυτά τα περιττά που βλέπουμε είναι υπερβολικά πολλά.

3. Η μαγεία των μεγάλων καταστημάτων είναι πως μας απελευθερώνουν από τη δουλεία των άμεσων αναγκών προτείνοντάς μας μια πληθώρα από άλλες. Η μόνη **ηδονή** είναι να θέλεις αυτό που δεν έχεις ανάγκη. Τα περισσότερα πράγματα που υπάρχουν εδώ δεν είναι είδη απαραίτητα για τη ζωή μας, δεν τα χρειαζόμαστε για να ζήσουμε με αξιοπρέπεια, αλλά είναι περιττά, υπερβολικά στον αριθμό αλλά και στην ποικιλία τους. Για παράδειγμα αυτός ακριβώς είναι ο ρόλος του απέραντου μπουφέ του πρωινού ή βραδινού γεύματος στα μεγάλα ξενοδοχεία ή στα κλαμπ των διακοπών, ο βασισμένος στην αρχή της **σπατάλης**: να διώχνει μακριά την φτώχεια με αποδείξεις πλούτου, αφθονίας. Πηγαίνουμε σε **αυτούς τους χώρους** όχι μόνο για να κάνουμε τα ψώνια μας, τις διακοπές μας, αλλά και για να έχουμε την ψευδαίσθηση ότι όλα τα πράγματα που βλέπουμε θεωρητικά μπορούμε να τα αγγίξουμε, να τα δοκιμάσουμε, να τα φάμε, να τα ζήσουμε. Αυτή λοιπόν η άμεση σχέση μας με την πολυτέλεια και την υπερβολή, στην αρχή μας ξαφνιάζει, αλλά γρήγορα αρχίζει να μας αρέσει, να μας αρέσει συνεχώς περισσότερο. Εδώ νομίζουμε ότι ξεχνάμε έστω και για λίγο την **καθημερινότητα** μας, τα προβλήματα που μας περιτριγυρίζουν, ότι βρισκόμαστε στη Γη της Επαγγελίας, όπου το γάλα και το μέλι τρέχουν πλούσια, όπου επιτέλους η ανθρωπότητα λυτρώνεται.
4. Γιατί δίχως αυτά τα θαυμαστά δημιουργήματα του τεχνικού πολιτισμού μας, όπως είναι τα σύγχρονα πολυκαταστήματα, οι μπανιέρες μας με τα υδρομασάζ, οι τελευταίου τύπου τηλεοράσεις μας, τα πολυτελή μας έπιπλα που μας ξεκουράζουν και γλυκαίνουν τη ζωή μας, πιστεύουμε ότι θα ήμασταν χαμένοι. Χωρίς αυτά δεν είμαστε συνηθισμένοι να ζούμε πια. Αυτό είναι σίγουρο! Μήπως όμως όλον αυτόν τον τρόπο ζωής πρέπει να τον επανεξετάσουμε; Ιδιαίτερα στις μέρες μας; Μήπως;

(660 λέξεις κείμενο διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης) Κωνσταντίνα Γκορόγια,
Ειρήνη Μαστρομανώλη, Λόγος και έκφραση, σελ: 155-156, εκδ. Σαββάλας

ΟΜΑΔΑ 1^η

(30/100)

1. να εξηγήσεις με δικά σου λόγια τη σημασία των παρακάτω λέξεων ή φράσεων που είναι τυπωμένες με έντονο χρώμα :

(5 βαθμοί)

- Του αναπτυγμένου κόσμου (1^η παράγραφος)
- Καταναλωτική κοινωνία(1^η παράγραφος)
- Ήδονή (3^η παράγραφος)
- Σπατάλη (3^η παράγραφος)
- Καθημερινότητα (3^η παράγραφος)

2. σύμφωνα με το κείμενο που διάβασες πως δημιουργείται η ζωντανή ουτοπία στη σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία μας;

(5 βαθμοί)

3. να περιγράψεις τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι σύγχρονοι χώροι του εμπορίου.
(5 βαθμοί)

4. αφού διαβάσεις προσεκτικά την 3^η παράγραφο να εξηγήσεις βασισμένος στο κείμενο γιατί ο καταναλωτής επισκέπτεται **αυτούς τους χώρους που περιγράφει ο συγγραφέας;**
(5 βαθμοί)

5. εξήγησε γιατί κατά τη γνώμη σου ο συγγραφέας λέει: *Αυτοί οι σύγχρονοι χώροι του εμπορίου αποδεικνύουν τη νίκη της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας πάνω στο απλό, στο σπάνιο.*
(5 βαθμοί)

6. Σύμφωνα με το κείμενο που διάβασες πιστεύεις ότι ο συγγραφέας υποστηρίζει τη σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία; Δικαιολόγησε την απάντηση σου . (την απάντηση σου να την πάρεις από ολόκληρο το κείμενο)
(5 βαθμοί)

ΟΜΑΔΑ 2^η ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ **(30/100)**

Να σχολιάσεις σε περίπου 100 λέξεις πως καταλαβαίνεις την έκφραση: όπου επιτέλους η ανθρωπότητα λυτρώνεται (2^η παράγραφος), λαμβάνοντας υπόψη σου τα περιεχόμενο όλου του κειμένου

ΟΜΑΔΑ 3η ΕΚΘΕΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟ **(40/100)**

Να διαλέξεις ένα από τα δύο θέματα και να γράψεις τις απόψεις σου σε ένα κείμενο 300 περίπου λέξεων:

1^ο Θέμα:

Ποιες αξίες βοηθούν στην απόκτηση της πραγματικής ευτυχίας;

2^ο Θέμα:

Μπορεί κανείς να ζήσει εντελώς αυτόνομος;